

Obsah

Úvod.....	5
1 Možnosti využití AAK v komunikaci s jedinci s mentálním postižením	7
1.1 Stručná charakteristika osob s mentální retardací	8
1.2 Psychologické zvláštnosti osob s mentální retardací ovlivňující volbu systému AAK	9
1.3 Využití AAK u osob s vrozenou mentální retardací	15
1.3.1 Hlediska pro volbu systému AAK u osob s mentální retardací.....	16
1.3.2 Charakteristika vybraných systémů AAK využitelných v komunikaci s osobami s mentálním postižením	17
1.3.3 Předmětová komunikace	17
2 Využití AAK v komunikaci s jedinci s PAS.....	33
2.1 Stručná charakteristika vybraných poruch autistického spektra	35
2.2 Využití AAK u osob s PAS.....	37
3 Možnosti využití AAK v komunikaci s osobami s demencí	51
3.1 Charakteristika osob s demencí.....	51
3.2 Symptomatologie demence	54
3.3 Praktické rady pro péči o osobu s demencí.....	58
3.4 Principy poskytování sociálních služeb a AAK.....	60
3.5 Kognitivní trénink	61
3.6 Narušení komunikační schopnosti u osob s demencí	62
3.6.1 Logopedická intervence u osob s demencí	64
3.7 Využití komunikace na bázi AAK s osobami s demencí.....	66
3.7.1 Výběr systému AAK u osoby s demencí	66
3.7.2 Metodická doporučení pro zavádění AAK do komunikace u osob s demencí	66
3.7.3 Předmětová komunikace u osob s demencí	66
3.7.4 Komunikace s využitím fotografií u osob s demencí.....	67
3.7.5 Využití neverbální komunikace v komunikaci s osobami s demencí	69
4 Systémy AAK využitelné u osob s dětskou mozkovou obrnou.....	73
4.1 Charakteristika osob s dětskou mozkovou obrnou	74
4.1.1 DMO v kontextu kombinovaných vad	75
4.2 Diagnostika jedinců s DMO ve vztahu k volbě systému AAK.....	77
4.3 Konkretizace užití systémů AAK u jedinců s DMO.....	87
5 Využitelnost systémů AAK u osob s narušenou komunikační schopností.....	95
5.1 Charakteristika NKS u jedinců s diagnózou vývojová dysfázie .	96
5.2 Využití AAK u jedinců s diagnózou vývojová dysfázie.....	97
5.3 Charakteristika osob s diagnózou afázie	99
5.4 Využití AAK u jedinců s diagnózou afázie	100
5.5 Stručná charakteristika osob s diagnózou dysartrie a anartrie	102
5.6 Využití AAK u jedinců s diagnózou dysartrie/anartrie	102

6	Možnosti využití AAK u osob se zrakovým, sluchovým a duálním senzoričným postižením	105
6.1	Možnosti využití systémů augmentativní a alternativní komunikace u osob se zrakovým postižením	106
6.2	Využití komunikace prostřednictvím reálných předmětů, fotografií a obrázků u osob se zrakovým postižením	107
6.2.1	Využití piktogramů a symbolů VOKS u osob se zrakovým postižením	107
6.3	Využití systémů AAK postavených na motorice a gestech u osob se zrakovým postižením	107
6.4	Využití systémů AAK u osob se sluchovým postižením	110
6.4.1	Prstová abeceda – daktylotika	112
6.4.2	Odezírání	114
6.5	Možnosti využití AAK u osob s duálním senzoričným postižením	114
6.5.1	Taktilní znakový jazyk	114
6.5.2	Daktyl do dlaně	115
6.5.3	Lormova abeceda	116
6.5.4	Braillovo písmo jednoruční a dvouruční	116
6.5.5	Tiskací písmena psaná do dlaně	117
7	Využití speciálního hardwaru a softwaru v oblasti AAK	121
7.1	Využití speciálního hardwaru v oblasti AAK	122
7.2	Využití speciálního softwaru v oblasti AAK	131
	Závěr	139
	Seznam použité a doporučené literatury	141
	Profil autorů studijní opory	147